

Predsednikova senzacija

Objavljeno dne 13.05.2009 08:31, avtor [Theodore Butler](#)

Pravkar sem se naučil nekaj o srebru, kar mi prej ni bilo povsem jasno, zato bi rad to delil z vami. Name je namreč naredilo močan vtis. Ko sem to povedal prijatelju in mentorju Izzy-ju Friedman-u (človek, ki je v meni vzbudil zanimanje za srebro), je dejal, da tega sploh ni vedel in da je to vsekakor senzacionalno. In lahko vam zagotovim, da Izzy tega izraza ne uporabi pogosto. Kot zmeraj pa želim, da si sami ustvarite mnenje o tem.

O tej stvari bi lahko imel le približno predstavo, saj sega v leto 1965 in je od nje že 44 let. Takrat sem jih imel 18 in sem pravkar zaključil šolanje na gimnaziji. Premišljeval sem o fakulteti, vietnamski vojni, o mojem bodočem življenju, o avtomobilih in ženskah – čeprav ne ravno v tem zaporedju. Vsekakor pa nisem premišljeval o srebru. Izzya takrat sploh še ni bilo v Ameriki in tudi on ni premišljeval o srebru. Večina bralcev se takrat še sploh ni rodila, glede na to, da je povprečna starost v naši državi 37 let. Tudi če jih imate danes 80, ste bili leta 1965 stari komaj 35 let. V številnih pogledih je 44 let dolga doba.

Toda iz zgodovinskega vidika je 44 let le kot pomežik z očmi. Vse je vprašanje perspektive. Tako kot isto sporočilo ovrednostimo na različne načine, če ga slišimo od različnih oseb, tako čas spremeni perspektivo, s katero gledamo na podatke. To velja tudi za srebro. Predvidevam, da pričakujete, da bom o srebru govoril pozitivne stvari, ker to neprestano počnem. Kljub temu sem se zmeraj trudil, da bi predstavil čista in gola dejstva ter bil pošten pri interpretacijah (ki so večinoma korektne). Zato vas najverjetneje ne bo presenetilo, če bom prišel do zaključka, da je srebro odlična naložba. Toda menim, da bi lahko bilo malce šokantno, če ne že senzacionalno, da je predsednik ZDA rekel isto stvar o srebru kot jaz. Ne, ne Obama. Takrat je bil star komaj 3 leta.

Zahvaljujoč članu nekega internetnega foruma (zahvala gre Cajunu Coinu) sem imel priložnost prebrati govor, ki ga je imel 23.7.1965 predsednik Lyndon Johnson. V njem je oznanil, da vlada na bo več uporabljala srebra za kovanje kovancev v obtoku. Tega govora do tedaj še nisem bral. Predsednik je dejal, da bo s tem prišlo do prve spremembe v načinu nacionalnega pridobivanja kovancev po 173 letih, ko je bil leta 1792 izdan prvi zakon o kovanju kovancev. Takšna stvar je res zgodovinska.

Dovolite mi, da podam relevantne odlomke predsednikovega govora. Upoštevajte, da gre pri tem za njegove in ne moje besede:

„Vsakdo izmed vas ve, da je ta sprememba potrebna, in sicer iz povsem preprostega razloga – srebro je redka kovina. Poraba srebra narašča z naraščanjem prebivalstva in gospodarstva. Dejstvo je namreč, da trenutna poraba srebra znaša dvakrat toliko kot količina letno pridobljenega srebra. Spričo tega pomanjkanja srebra in hitro naraščajočih potreb po kovancih obstaja le ena oblika premišljenega ravnanja: zmanjšati smo morali odvisnost od srebra pri pridobivanju kovancev.“

Če ne bi bili naredili tega koraka, bi tvegali, da se bi že po zelo kratkem času pojavilo pomanjkanje kovancev.

Marsikdo se sprašuje, če bodo sedaj naši kovanci izginili. Odgovor je zelo odločen ne.

Naši sedanji kovanci ne bodo izginili, niti ne bodo postali redkost. Ocenjujemo, da jih je trenutno v obtoku še 12 milijard – ponavljam, 12 milijard kovancev Silver Dime, Quarter in Half Dollar. Skovali bomo še dodatno milijardo, preden bomo ustavili proizvodnjo. In ti kovanci se bodo uporabljali skupaj z novimi.

Glede na to, da je povprečna življenjska doba kovanca 25 let, predvidevamo, da bomo običajne kovance imeli še zelo dolgo.

Če kdo premišljuje o tem, da bi pričel kopičiti naše srebrnike, mu želim povedati sledeče: finančno ministrstvo poseduje ogromno srebra, ki se ga bo uporabilo za to, da se bo cena srebra ohranjala pri sedanji vrednosti srebrnikov. Posamezniki, ki bi jih vzeli iz obtoka, da bi profitirali na vrednosti njihove vsebnosti srebra, iz tega ne bodo ustvarili dobička.“

Besede predsednika Johnsona so mi šle na živce, saj sem jih tudi sam nenehno uporabljal, čeprav tega govora sploh nisem poznal. Predsednik Združenih držav Amerike, najverjetneje najmogočnejši mož na svetu, je uporabil besede kot so „redkost“ in „pomanjkanje“, poleg tega pa je govoril o nujnem zmanjšanju uporabe srebra za pridobivanje denarja. Od kakšnega analitika bi vsekakor pričakovali, da bo govoril o deficitih pri proizvodnji in porabi srebra ter o rastočem prebivalstvu in gospodarstvu. Toda od predsednika?

Dejstvo je, da bi se naj sčasoma izkazalo, da so imeli predsednik Johnson in njegovi svetovalci za gospodarstvo še kako prav pa hkrati narobe. Prav so imeli z bojznijo, da bosta poraba srebra in nestabilna proizvodnja (s katero bi se naj pokrilo povpraševanje) srebra že kmalu vodila do izpraznitve ameriških nahajališč. Povsem napačno pa so predvidevali, da bo lahko ameriška vlada preprečila rast cene srebra in vlagateljem preprečevala dobičke. V le nekaj letih so vlagatelji iz obtoka pobrali večino srebrnikov. V manj kot 15 letih je cena srebra narasla iz 1,29 \$ (v času predsednikovega govora) na več kot 50 \$ v začetku 80-ih let.

Ta govor me je vzpodbudil k razmišljanju in h globljemu preučevanju te tematike. Upam, da je imela tudi na vas podoben učinek. Bolj kot sem prihajal stvari do dna, trdnejša je postajala zgodba o srebru. Zmeraj je tako. Tukaj so dejstva – podatki iz inštituta Silver Institute in drugih virov. Temu sledijo moji sklepi.

Šest let pred tem, leta 1959, je imelo ameriško finančno ministrstvo v lasti približno 2,1 milijardi unč zalog fizičnega srebra, poleg tega pa še 1,3 milijarde unč kovancev v obtoku – skupaj torej 3,4 milijarde unč. Po tem, ko je prišlo do dejanske fizične prodaje in ponovnega kovanja srebrnikov, je finančno ministrstvo leta 1971 posedovalo le še 170 milijonov unč. Večino kovancev so iz obtoka vzeli vlagatelji, ki so jih pretopili v srebro. Tekom teh 12 let je bilo iz državnega v privatni sektor preloženo 3,2 milijardi unč – torej 94 % srebra, ki ga je

nekoč nadzorovala vlada. Velik delež tega srebra se je porabil v industriji ali v druge namene. Na koncu je bilo porabljeno celotno transferirano srebro.

Leto 1959 je zadnje leto, ko je ameriška vlada nastopila kot kupec srebra, kot je bil običaj v preteklih desetletjih – do aprila 2001. V tem letu so se ponovno pričeli nakupi srebra, ki so bili namenjeni programom kovanja kovancev za Silver Eagles in spominske kovance. Leta 1959, ko je ameriška vlada imela v lasti še 3,4 milijarde unč srebra, je bilo v ZDA 180 milijonov prebivalcev. Torej je vlada posedovala 19 unč srebra na vsakega moža, ženo in otroka v državi. Danes pa nobene. To tudi pomeni, da ZDA nikoli več ne bodo mogle nastopiti kot prodajalec fizičnega srebra, razen če bi prej kupila srebro.

Tukaj je nekaj statističnih podatkov, ki so hkrati osupljivi in vznemirljivi: leta 1959 je bilo na ameriških tleh približno 5 milijard unč srebra. K temu spada 3,4 milijarde unč iz državnih fondov in srebro v privati lasti, poleg tega pa še sto milijoni v obliki srebrnih predmetov, ki so jih nato v osemdesetih počasi pretopili. Menim, da je pretirano trditi, da je danes na ameriških tleh več kot 300 milijonov unč – k čemur štejemo 118 milijonov unč srebra, ki se nahaja v skladiščih, ki jih dopušča COMEX, pa tudi srebro v privatni lasti. Preden boste oporekali, prosim pomislite na to, da se več kot 400 milijonov unč nahaja zunaj ZDA v ETF investicijah. Če so moji izračuni pravilni (kar predvidevam), se je količina srebra na ameriških tleh v 50-ih letih zmanjšala za 94 %.

Leta 1959 je bilo na svetu okrog 9 milijard unč srebra v fizični obliki (polovica od tega v ZDA, in sicer v državni in privatni lasti). Pri 3 milijardah svetovnega prebivalstva je odpadlo na posameznika 3 unče srebra. Danes, 50 let pozneje, pa znaša količina srebra na posameznika le še 0,15 unče (1 milijarda unč deljeno s 6,8 milijard ljudi).

To sedaj ni tiskarska napaka. Globalna količina srebra na človeka je v preteklih 50 letih padla za 95 %. Za primerjavo: količina zlata na človeka je ostala presenetljivo stabilna, in sicer nekje $\frac{3}{4}$ unče na osebo in to že 100 let. Leta 1900 je 1 milijarda unč odpadla na 1,5 milijarde prebivalcev. Leta 1959 pa 2,3 milijarde unč zlata na 3 milijarde ljudi. Danes odpade približno 5 milijard unč na 6,8 milijarde ljudi.

Teh primerjav z zlatom ne navajam, da bi zlato postavil v slabo luč. Navajam jih zato, da vam predstavim očitna razmerja. Pa tudi zato, ker sta zlato in srebro idealna za takšne primerjave. Te primerjave predstavljam tudi, da bi pokazal, kako zelo podcenjeno je srebro, in ne zato, da bi pokazal, kako zelo precenjeno je zlato. Kljub dokazih o manipulaciji, se je zlato razvijalo tako, kot so predvidevali – sledilo je inflaciji, denarju in naraščanju prebivalstva. To se očitno vidi na njegovi rasti cen v zadnjih 50 letih – poleg tega je izjemno stabilno, kar se tiče obstoječe količine na prebivalca. Od leta 1959 se je cena zlata povečala za 25-krat (iz 35 dolarjev na 900 dolarjev).

pri srebru pa je povsem drugače. Tudi srebru je cena narasla – za več kot 15-krat v zadnjih 50 letih (od 0,90 dolarja na 14 dolarjev) – toda to je le ena polovica primerjave. Druga polovica: 90 % takrat obstoječega srebra je izginilo – preoblikovali so ga v oblike, iz katerih ga je še možno pridobiti nazaj ali pa tudi ne (kljub šokantno visokim cenam srebra). Količina zlata pa se je v enakem časovnem obdobju podvojila. Kljub temu je njegova cen narasla iz tedaj 30-

kratne cene srebra na 85-kratno ceno zlata lansko jesen, danes pa je razmerje še zmeraj dvakrat večje kot pred 50 leti. Za to lahko obstajata le dva razloga – manipulacija srebra in svetovno pomanjkanje zavedanja o tem dejstvu. Zagotavljam vam, da teh razlogov čez nekaj časa ne bo več.

ZDA in druge nacije so kovanje denarja iz srebra prepovedale iz enega samega razloga: enostavno ni bilo na voljo dovolj srebra. Besede predsednika Johnsona so kristalno jasne. Vedeli so, da ne bodo več sposobni izdajati kovancev, ki bi bili vezani na ceno, ki se jo umetno ohranja nizko. Imeli so prav. Toda pred 50-imi leti nihče ni vedel, da bo srebro kljub vsemu zmanjkalo zaradi industrijskega povpraševanja – čeprav se srebro ne bo več uporabljalo za kovanje denarja. Celotni vlagatelji v 60-ih, ki so vladi odkupili 3 milijarde unč, tega niso storili zato, ker bi špekulirali, da bo prišel dan, ko bodo zaloge srebra izčrpane zaradi industrijskega povpraševanja. Z veseljem bom obrazložil.

Vlagatelji v 60-ih so državno srebro kupili, ker niso mogli skoraj ničesar izgubiti. Tisti, ki so kovance odstranili iz obtoka, so bili pomirjeni, saj so vedeli, da bo nominalna vrednost teh kovancev označevala absolutno najnižjo točko, s čimer bi kovanci postali povsem netvegana naložba. Vlagatelji so takrat intuitivno vedeli, da se ceno srebra umetno ohranja nizko z državnimi prodajami na veliko. Vedeli so tudi, da se bo moral ta dumping nekoč tudi končati. In tako se je tudi zgodilo, ko je zmanjkalo državnih zalog. Nato so cene narasle in vlagatelji, ko so ravnali pravočasno in intuitivno, so naredili edino logično potezo. Imeli so dobiček, ko so prodali. Zakaj pa ne, saj se je vrednost njihovih netveganih naložb podvojila ali celo potrojila.

Ker so vlagatelji prodali pridobljeno ali iz obtoka vzeto srebro, je to srebro, ki je bilo nekoč odvzeto ameriški vladi, prišlo v tuje roke – čeprav s poštenim dobičkom. In kdo je tem zgodnjim vlagateljem vzel srebro? Vprašanje ni KDO, temveč KAJ. Srebro je v naslednjih 40 letih vzelo naraščajoče prebivalstvo in povpraševanje iz strani industrije in proizvodnje. Moj argument je povsem enostaven: še pred 50-imi leti je bilo na svetu ogromno milijard unč srebra, danes pa je ostalo od tega le še kakšnih 10 %.

Kaj lahko sklepamo iz tega? Prvič: nekoč so obstajala ogromna in preverljiva nahajališča srebra, danes pa teh ni več, ker smo imeli več desetletij neprestano strukturni deficit. Nekdanja nahajališča niso nikjer skrita, preprosto ni jih več. Ameriška vlada (ali katerakoli druga) na tržišče ne more več dati ogromnih količin. Pa povejmo odkrito: takrat je ameriška vlada javno manipulirala in kontrolirala ceno srebra, s tem da ga je prodajala po točno določenih cenah. Ko pa jim je srebro zmanjkalo, stas e manipulacija in nadzor naenkrat nehali, cene pa so eksplodirale.

Danes poteka manipulacija na drugačen način. Ameriška vlada ne prodaja več fizičnega srebra po določenih cenah. Namesto tega neka institucija, najverjetneje JP Morgan, ki jo krije vlada, papirnate pogodbe o srebru po umetno vzdrževanih cenah. Trdim, da se bo tudi ta neizrečena papirnata manipulacija nekoč kar naenkrat končala, kot se je fizična manipulacija iz strani vlade pred 50 leti. Le da bodo posledice za trg in dobički vlagateljev mnogo večji – ker je an voljo le še tako malo srebra.

Premislite malce o tem. Takrat je bila ameriška vlada največji prodajalec srebra na svetu. Danes pa je ameriška vlada eden večjih, če ne največji, kupec na svetu zaradi programov kovancev za American Eagles in spominske kovance. Letos namerava ameriška kovnica proizvesti in prodati 30 milijonov unč v obliki srebrnikov American Eagles in drugih. Ker vlada nima srebra in ga mora kupovati na prostem trgu, je ameriška kovnica postala velik porabnik – morda celo največji na svetu.

Neverjetno, a resnično: z nakupi s strani kovnice se porabi 80 % tega, kolikor ZDA kot osmi največji proizvajalec srebra na svetu proizvede v enem letu. In konec koncev se mi ne plete po glavi zgolj dejstvo, da je svet nekoč razpolagal z več milijardami unč srebra, ki jih zdaj več ni in da bosta svetovno gospodarstvo in prebivalstvo še naraščala, zaradi česar bo več povpraševanja po srebru, kot ga je bilo kdajkili prej. Ne zgolj to, da večina najnovejših tehnologij potrebuje edinstvene lastnosti srebra, kot še nikoli prej. Ne teži me zgolj dejstvo, da so manipulacije na papirju s strani COMEX-a zmeraj bolj očitne in zbujajo zmeraj manj strahu. Še nekaj drugega se mi plete po glavi, in sicer takrat, ko dolgo premišlujem o besedah predsednika Johnsona in si ponazorim, kaj se je dogajalo pred več kot pol stoletja.

v 60-ih so ljudje živeli preprosteje. Komunikacija in znanje se takrat še nista mogla tako hitro posredovati kot danes. Ne bo trajalo dolgo, da bo svet odkril zgodbo o srebru in se bo v ceni pričela odsliskavati prava cena. Pred 50-imi leti ni bilo še niti majhnega delčka današnjega investicijskega denarja. Ni še bilo koncentriranega kopičenja investicijskega denarja, ki je želel biti investiran – vključno s hedgefondi in Sovereign Wealth Funds. Takrat tudi ni bilo finančnega iz stimulatívnega denarja s strani državnih virov kot danes. Če si predstavljamo, kako je strukturiran danšnji svet in koliko več investicijskega denarja danes obstaja v primerjavi z majhnimi količinami preostanka srebra, si ne moremo predstavljati, kako bi izostala največja eksplozija cen, če bi ta dejstva prišla v javnost. Zavedajte se, da ne gre za dejstva, ki so v prid srebru. Gre za to, da se vlagatelje o teh dejstvih pouči.

Še kratka opazka: številni izmed vas ste mi pisali v zvezi z domnevno velikimi nakupi opcij Call pri COMEX-u s strani JP Morgan in Goldman Sachs. Tudi če menim, da bi lahko prišlo do nakupov delnic zlata in srebra in morda tudi na trgu OTC, pa za takšne nakupe opcij ni namigov s strani COT in poročil s strani Bank Participation Reports. Če bi do takih nakupov v COMEXU prišlo, se bi to odražalo v javnih poročilih.